

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

27 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Anatolie Țurcan

Vladimir Timofti

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Bătrîncea Ion în numele inculpatului Andronic Constantin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, în cauza penală privind-l pe

*Andronic Constantin xxxx, născut la xxxx xxxx xxxx,
originar și domiciliat în or. xxxx str. xxxx nr.xx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 27.11.2014 – 28.12.2015;

Instanța de apel: 20.01.2016 – 08.12.2016;

Instanța de recurs: 07.05.2018– 27.06.2018.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 28 decembrie 2015, Andronic Constantin a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că Andronic Constantin a fost învinuit de organul de urmărire penală, pentru faptul că, în noaptea de 16 spre 17 martie 2014, ora exactă nefiind stabilită, în locuința din apropierea casei de tip pentru copii cu dizabilități situată la marginea orașului xxxx, lângă traseul xxxx, fiind în stare de ebrietate, în baza relațiilor reciproc ostile apărute spontan în urma unui conflict, urmărind scopul vătămării grave a sănătății și integrității corporale, a luat de pe sobă o căldare de apă clocotindă, aruncând apa peste corpul lui Cernoletchii Tatiana, prin ce i-

a cauzat, vătămări grave, periculoase pentru viață, care au dus la 17.03.2014 aproximativ orele 18:00, la decesul victimei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat, care a solicitat casarea sentinței de achitare în privința lui Andronic Constantin, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care ultimul să fie condamnat în baza art.151 alin.(4) Cod penal, la 14 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În motivarea apelului procurorul a invocat:

- în cadrul ședinței de judecată au fost prezentate probe, care demonstrează vina lui Andronic Constantin în comiterea infracțiunii incriminate și anume: declarațiile succesului părții vătămate Andronic Vasile, ale martorilor Zotov Igor, Cheptene Mihail, Budaca Petru și Cernoletchii Veaceslav; raportul de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie nr.xxxx din 08.07.2014; certificatul medical constatator al decesului nr.xxxx din 19.03.2014; raportul de constatare medico-legală nr.xxxx din 26.03.2014; raportul de expertiză medico-legală nr.xxxx din 19.05.2014; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 17.03.2014; raportul de autosesizare al ofițerului de urmărire penală al SUP IP Hîncești Catană Aneta, înregistrat în REI-1 al IP Hîncești sub nr.319 din 18.03.2014; informația 902 parvenită de la medicul Cristi, înregistrată în REI-2 al IP Hîncești sub nr.913 din 17.03.2014.

În opinia recurentului, prima instanță a admis unilateral poziția invocată de partea apărării, fără a da o apreciere obiectivă probelor prezentate de partea acuzării, reieșind din materialul probator. Acuzarea consideră că Andronic Constantin, prin declarațiile sale, a insinuat faptul că vătămrile corporale care au dus la decesul lui Cernoletchi Tatiana, au fost provocate de însăși victimă, din propria neglijență, ca rezultat al stării de ebrietate în care se afla, fapt care nu a fost confirmat ulterior.

Prima instanță nu a luat în considerație declarațiile martorului Budaca Petru, care conform raportului de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie suferă de retard mintal moderat, or, declarațiile acestui martor coroborează pe deplin cu celelalte probe ale cauzei penale. Instanța urma să facă o distincție clară că în cazul lui Budaca Petru este vorba despre o dizabilitate intelectuală. Totuși, la întrebările deschise formulate atât la etapa urmăririi penale, cât și în instanță, acest martor a oferit informații ample despre modul de derulare a evenimentului infracțional, totodată, ultimul fiind recunoscut responsabil. Deci nu este întemeiat argumentul primei instanțe, că declarațiile martorului Budaca Petru sunt inconsecvente, or, instanța de fond nu a explicat în ce constă inconsecvența mărturiilor oferite de martor.

Instanța de fond în mod greșit a apreciat declarațiile martorului Andronic Vasile și eronat a apreciat concluziile formulate de către experții medico-legali.

A mai menționat acuzatorul că urmează de luat în calcul niște date pur tehnice și anume că acea căldare cu apă clocotindă se afla pe sobă, adică la nivelul taliei victimei, astfel încât nu pot fi explicate arsurile care au apărut pe gât și pe tălpi. Dacă partea vătămată s-ar fi împiedicat de o căldare aflată pe sobă, nu ar fi fost provocate arsuri pe

gât, ci doar de la nivelul brâului în jos. În acest context, unica ipoteză în care puteau fi provocate arsurile la nivelul gâtului, este aruncarea apei clocotinde peste față. Aceste raționamente confirmă declarațiile martorului Budaca Petru și concluziile rapoartelor de expertiză nominalizate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, apelul declarat a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Andronic Constantin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.151 alin.(4) Cod penal la 12 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

5. Instanța de apel a indicat că, la baza hotărârii au fost puse probele cercetate în prima instanță și suplimentar în instanța de apel, apreciate prin prisma art.101 Cod de procedură penală și care, fără echivoc, dovedesc vinovăția inculpatului Andronic Constantin în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Astfel, instanța de apel a statuat că, deși inculpatul Andronic Constantin nu și-a recunoscut culpa, vinovăția acestuia de săvârșirea infracțiunii incriminate a fost dovedită prin probe veridice, concludente, pertinente și utile, care coroborează între ele și care combat argumentele înaintate de inculpat precum că el urmează a fi achitat din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. Probele pe care instanța de apel și-a bazat soluția de condamnare sunt: declarațiile succesoriului părții vătămate Andronic Vasile (f.d.170-171), declarațiile martorilor Budaca Petru (f.d.174-176), Cernoletchii Veaceslav (f.d.177), Zotov Igor (f.d.178), Cheptene Mihail (f.d.172-173) și Andronic Liubovi (f.d.179-181).

La fel, instanța de apel a reținut că vina inculpatului se confirmă prin materialele cauzei, examinate în ședința de judecată: raportul de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie nr.xxxx din 08.07.2014 (f.d.70-72); - certificatul medical constatator al decesului nr.xxxx din 19.03.2014 (f.d.24); raportul de constatare medico-legală nr.xxxx din 26.03..2014 și raportul de expertiză medico-legală nr.xxxx din 19.05.2014 (f.d.50-53, 57-58); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 17.03.2014 (f.d.20-21); raportul de autosesizare al ofițerului de urmărire penală al SUP IP Hîncești, Aneta Catană înregistrat în REI-I al IP Hîncești sub nr.319 din 18.03.2014 (f.d.16) și informația 902 parvenită de la medicul Cristi, înregistrată în REI-2 al IP Hîncești sub nr.913 din 17.03.2014.

Instanța de apel a considerat că respectivele probe, precum și circumstanțele cauzei au fost apreciate eronat de prima instanță, pronunțând o sentința de achitare.

Astfel, instanța de apel a considerat că nerecunoașterea vinovăției de către inculpat, privitor la comiterea infracțiunii incriminate, nu echivalează cu achitarea lui, deoarece circumstanțele stabilite și probele analizate și enumerate, dovedesc cu certitudine comiterea de către acesta a faptei imputate.

Instanța de apel a conchis că versiunea inculpatului Andronic Constantin, precum că partea vătămată Cernoletchii Tatiana și-a provocat arsurile singură, din

neglijență, împiedicându-se de căldarea cu apă fierbinte, vine în contradicție probele cercetate și anexate la cauza penală, această versiune fiind reținută în mod eronat de către instanța de fond ca fiind veridică.

Totodată, instanța de apel a statuat că prima instanță greșit a apreciat totalitatea semnelor obiective și subiective ale faptei prejudiciabile (social periculoase) comisă de către inculpat, de aceea a considerat că probele prezentate instanței de judecată de către acuzarea de stat și examinate în cadrul cercetării judecătorești dovedesc cu certitudine faptul că inculpatul Andronic Constantin a comis infracțiunea prevăzută de art.151 alin.(4) Codul penal, după indicii calificativi: vătămarea intenționată gravă a integrității corporale, care este periculoasă pentru viață, acțiuni săvârșite cu deosebită cruzime, care au provocat decesul victimei.

Astfel, prima instanță nu a ținut cont de gravitatea și urmările infracțiunii săvârșite și eronat a apreciat totalitatea probelor prezentate de către acuzatorul de stat, dând o apreciere critică probelor acuzării, precum și nu a luat în considerație declarațiile martorului Budaca Petru.

În astfel de circumstanțe, instanța de apel a considerat că probele administrate la dosar, fiind verificate sub aspectul pertinentei și concludenței, atât cele obținute în procesul urmăririi penale, cât și în cadrul ședințelor de judecată, în ansamblu lor coroborează între ele, dovedind vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Referitor la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.art.7, 61, 75, 76, 77 și 78 Cod penal, de gradul prejudiciabil și pericolul social al infracțiunii, de persoana inculpatului Andronic Constantin, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra vinovatului, concluzionând că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu izolarea de societate.

6. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, avocatul Bătrîncea Ion în numele inculpatului a atacat decizia cu recurs ordinar, solicitând casarea integrală a acesteia și menținerea sentinței.

În argumentarea recursului declarat, apărătorul susține că instanța de apel a apreciat eronat probele, a emis o hotărâre de condamnare bazată pe aceleași probe administrate și cercetate de prima instanță, în baza cărora inculpatul a fost achitat, însă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal nu este dovedită.

7. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință asupra recursului declarat de avocatul Bătrîncea Ion în numele inculpatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind depus peste termen.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 08 decembrie 2016 (f.d.15-25 vol. II), inculpatul și avocatul acestuia au fost prezenți în penultima ședință. Tot în aceeași zi a fost pronunțat dispozitivul deciziei, unde li s-a comunicat despre data și ora desfășurării următoarei ședințe și anume despre data pronunțării deciziei motivate pe 05 ianuarie 2017 ora 14⁰⁰, iar potrivit prevederilor art.319 alin.(2) Cod de procedură penală, partea prezentă la un termen de judecată nu mai este citată pentru termenele ulterioare, chiar dacă va lipsi la unul din aceste termene.

Așadar, următoarea ședință după data de 08 decembrie 2017 a fost fixată pentru 05 ianuarie 2017, dată când a fost amânată pronunțarea deciziei motivate pentru ziua de 19 ianuarie 2017 ora 14⁰⁰, decizia motivată fiind pronunțată la data respectivă, (f.d.25-26 vol. II).

Având în vedere că inculpatul și avocatul acestuia au fost prezenți la ședința din 08 decembrie 2016 și au fost înștiințați despre desfășurarea ședinței de judecată pentru data de 05 ianuarie 2017, impedimente în vederea prezentării acestora în ședința de judecată, instanța de recurs nu a depistat.

Totodată, instanța de recurs menționează că potrivit procesului verbal al ședinței de judecată, procurorul a fost prezent și în aceeași zi a primit copia deciziei integrale, fapt ce se confirmă prin recipisa anexată (f.d.51 vol. II).

Reieșind din faptul că inculpatul nu a fost prezent la pronunțarea deciziei integrale, cu toate că a cunoscut despre data și ora desfășurării, instanța de apel a expediat copia deciziei integrale inculpatului la 25 ianuarie 2017, fapt ce se confirmă prin scrisoare de însoțire (f.d.52 vol. II).

În atare împrejurări, Colegiul penal accentuează că, în speța dată, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate la 19 ianuarie 2017 a expirat la 19 februarie 2017.

Aceste date certifică faptul că termenul de 30 zile de contestare cu recurs a deciziei instanței de apel, stabilit de art.422 Cod de procedură penală nu a fost respectat, deoarece recursul în cauză a fost declarat la data de 21 martie 2018 (f.d.62 vol. II) și prin urmare, Colegiul penal consideră că recursul în cauză a fost depus peste termen.

La acest capitol, instanța de recurs reamintește că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Raportând situația reținută în cauză la prevederile art.art.422, 432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, rezultă că recursul declarat de avocatul Bătrîncea Ion în numele inculpatului Andronic Constantin este inadmisibil, fiind declarat peste termen.

9. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Bătrîncea Ion în numele inculpatului Andronic Constantin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui Andronic Constantin xxxx, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 27 iunie 2018.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Anatolie Țurcan

Vladimir Timofti